

LLUM D'OLI

butlletí informatiu de
l'**A**grupació **C**ultural de **P**orreres

Dep. Legal 76/1979

juliol - agost 1980

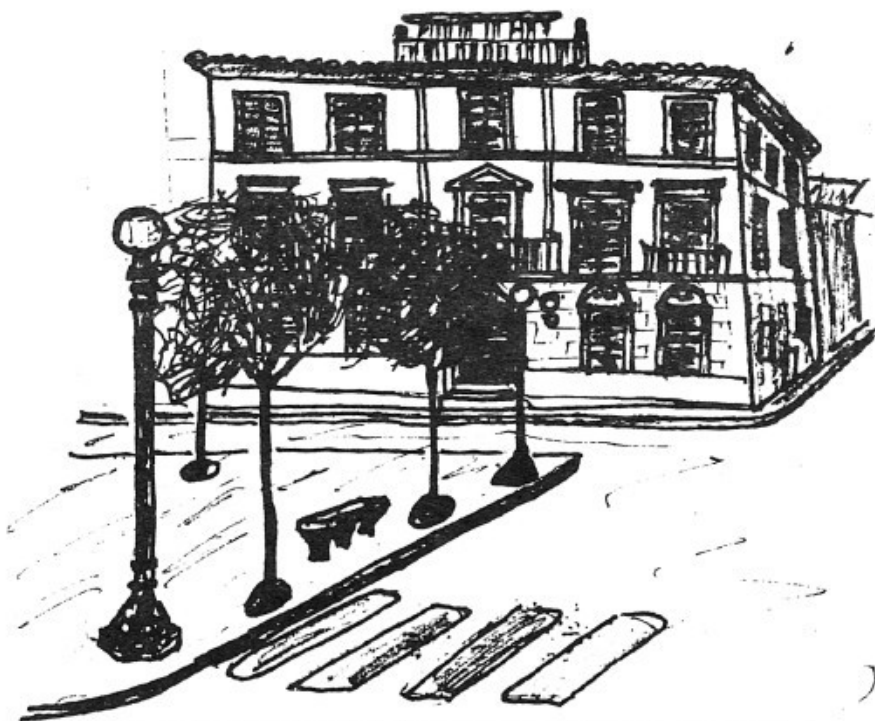
n.º 9

DIA 17 D'AGOST, PORRERES I MALLORCA DONARAN RESPOSTA AL DECRET DE NOVA PLANTA.

A l'hora de sortir el present número de la revista volem fer constar i llamentar una sèrie d'entrebancs i dificultats que ens posa l'Ajuntament amb l'organització conjunta dels actes d'enguany, que fa que l'esperit de col.laboració no sigui l'adequat. Esperem que tot es solucioni pel bé de tots.

**¡ DESITJAM A TOTS ELS PORRERENCS
UNES BONES FESTES DE SANT ROC
I UN EXCEL. LENT ESTIU !**

ENTREVISTA Sebastià «Terrible», un atleta popular

• fantasmes i quimeres de **Monti-Sion**

• **MOSTRA DE POESIA**

L'ENSENYAMENT AL NOSTRE POBLE

Si tots nosaltres, pares i gent preocupada per l'ensenyament, ens aturam a pensar com és un dia qualsevol de la vida dels nostres nins veurem que una gran part del dia el passen dins l'escola, els pares sembla que en tenir-los dins ella, estan tranquils, preocupant-se poc de l'ensenyament que reben. Per a molts d'ells això és el menys important, no pensen amb el mal que els pot fer el rebre una ensenyança que moltes vegades no reflexe la realitat que ens envolta. Els nins en moltes ocasions reben les assignatures d'una manera subjectiva.

Si demanam a molts de pares sobre el tipus d'ensenyança que reben els seus fills, no ho saben, desconeixen quina didàctica empren els mestres del nostre poble. L'únic que saben molts d'ells, és si els seus fills se porten bé dins classe, sense preocupar-se del nivell de qualitat de l'ensenyament.

Si tots els pares i habitants adults del poble ens preocupàssim una mica més de les nostres escoles i sobretot, d'augmentar el nivell cultural de tots, poc a poc millorariem molt. Intentar que el poble tenguí un ambient cultural millor, és tasca de tots, no sols de les entitats culturals.

Als nostres fills no els hi és suficient assistir a unes classes, de més o menys qualitat, i després en sor-

tir-ne, trobar-se amb un entorn on la cultura manca per tots els costats.

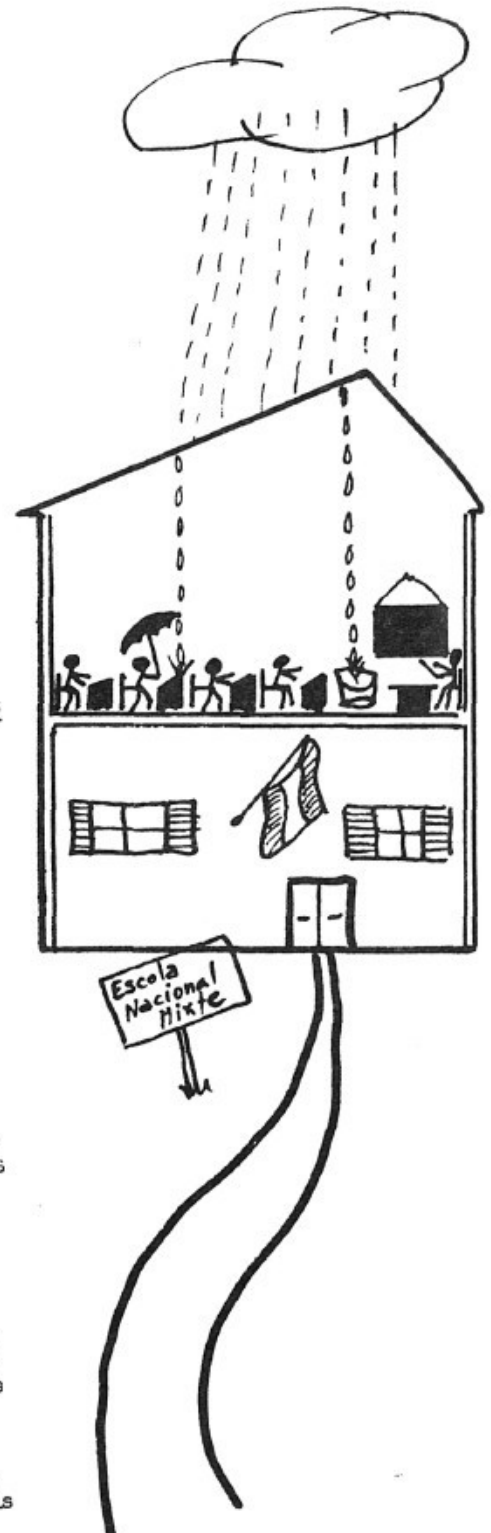
Es indispensable, entre tots presionar a l'ajuntament perquè creï una biblioteca on els nins s'acostumin a anar a consultar llibres, a conèixer directament dels llibres, i així fugir d'un ensenyament rutinari. Es necessari que els nins s'aficionin a la lectura, cosa molt difícil si a les escoles hi manquen llibres o possibilitats d'utilitzar-los, i les biblioteques familiars són molt reduïdes o inexistents.

La majoria dels nins de 14 anys, quan abandonen l'escola, si de petits no han entrat dins el món de la cultura, ja són quasi irrecuperables, no seran analfabats però sí "no lectors"

Es tasca de tots, intentar que l'ensenyament i la cultura en general, al nostre poble comenci a caminar cap endavant, ja que molts de nosaltres hem viscut una infància un poc al marge de la cultura -llibres, música, etc.-, i en esdevenir adults molt difícil ja és canviar, hem d'aconseguir que al menys els nostres fills, des de nins tenguin accés a ella.

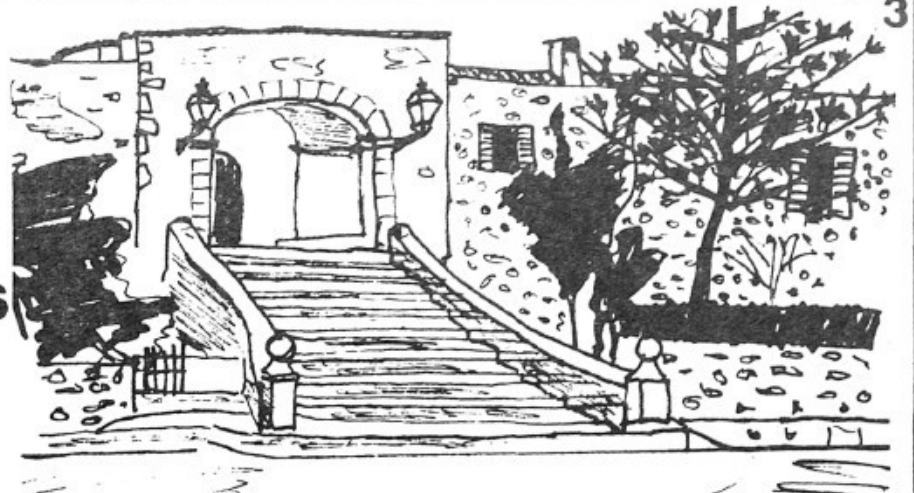
En el proper número, s'intentarà fer un estudi sobre l'estat actual de les escoles del nostre poble: quins mitjans disposen, material, llibres, material de investigació, material esportiu, etc. així com didàctica i manuals emprats.

FRANCESCA NICOLAU

MONTI-SION: QUIMERES I FANTASMES

per Pere Torres

El tema de Monti-Sion, com tot el que afecta al sentiment de les persones, ha suscitat dins el poble tot tipus de fantasies. Parlem avui d'aquestes quimeres i fantasmes que han nascut dins algunes imaginacions. La quimera és il·lusió infantívola produïda per un fort desig. Té quelcom de poètic, però no sempre coincideix amb la realitat. El fantasma és simple creació de la ignorància o la por. Té l'advantatge que s'esvaeix només encenent el llum.

QUIMERES

Quimera és confondre la realitat amb el que voldríem que fos. No pocs comentaris s'han fet de Monti-Sion que expressen simplement el que cadascú troba que hauria d'ésser, prescindint d'uns fets històrics i jurídics. Si volem tocar amb els peus a terra, primer hi ha que conèixer quina és la situació real aquí i avui, a partir de la qual es pot parlar de com millorar un servei al poble.

Quimera és -trista per a mi- la dels qui propugnen una laïcització de Monti-Sion -millor si hi hagués piscina i discoteca-, deixant la Mare-de-Deueta tanca dita dins la seva esglésieta. La Parròquia sempre defensarà el sentit religiós del Santuari, que ha de condicionar qualsevol altra manifestació humana que allà dalt pot tenir cabuda.

Quimera també és pensar que perquè Monti-Sion és del poble, cadascú allà hi pot fer el que li dona la gana, contra tota llei o respecte. Precisament els béns que pertanyen a la comunitat, necessiten ser administrats amb més estricta fidelitat a les normes legals.

Quimera fruit d'un passat antitclericalisme és el voler negar a l'Església el dret a posseir un béns i a tenir autoritat

en ells. En tot cas seria un punt a discutir en el Parlament.

Quimera és també el concedir a l'Ajuntament l'exclusiva de la representació del poble, o de la gestió dels béns que per naturalesa han d'estar al servei del poble. Quan precisament la democràcia és defineix com un sistema de distribució de poders. En realitat, a part de les disposicions legals que són d'aplicació al cas, el lloc de decisió real sobre Monti-Sion, hi ha que situar-lo en el Consell Parroquial, autèntica representació de la comunitat cristiana del poble, i enfora de tota passió política o de partits.

FANTASMES

El fantasma més grossot de tots fou el de la venda de Monti-Sion. Fou un fantasma tan inflat que en lloc de fer por, feu rialles i s'esvaí fàcilment.

Un fantasma ja més perillós fou el de presentar una església-clero, amb un interessos contraposats al poble. Mes aquesta gent havia oblidat el catecisme de primera comunió que defineix l'Església com a "congregació dels feels cristians" o com a "poble de Déu". Dir que Monti-Sion és propietat de l'Església, diguin el que diguin les formulacions jurídiques emprades, és dir que pertany a la comunitat cristiana de Porreres.

Fill legítim de l'anterior fantasma, fou el de la contraposició Bisbat-Parròquia, amb possible pèrdua dels nostres legítims drets. Qui tal pensava, no tenia present que l'Església en el seu ordre intern, no es regeix per les formulacions de l'administració civil sino exclusivament per les seves pròpies lleis, que són altament

respetuoses per l'autonomia de cada parròquia a la que es reconeix personalitat jurídica per a posseir i administrar els seus propis béns, mentres el Bisbat es limita a assegurar la bona administració i la deguda solidaritat de les distintes esglésies.

Finalment m'he de referir al fantasma d'un possible abús del dret de propietat per part de l'Església, en contra del poble. Tal cosa neix d'una deficient formació social que ignora que la propietat entesa com el dret a poder fer el que un vulgui del que és seu, és una concepció radicalment immoral segons la doctrina cristiana. Tota propietat té una funció social que complir. Mes Monti-Sion no és que "tengui" una funció social, sinó que "és" una funció social, primordialment religiosa.

Per a resumir diria que la formulació jurídica de Monti-Sion com a propietat de l'Església -independentment de que es parli de Bisbat o de Parròquia- s'ha de traduir al llenguatge corrent del poble dient que Monti-Sion pertany a la comunitat cristiana de Porreres, i està destinat a l'atenció religiosa i humana del poble, baix de la responsabilitat de la parròquia. Tot el que passa d'aquí no són més que quimeres i fantasmes.

¿Hauré aconseguit aclarir i tranquil·litzar algú? Així ho espero. De totes formes, donada la meua situació personal en aquests moments, serà fàcil comprendre que he pogut escriure aquestes retxes en una gran llibertat d'esperit.

Un sicer abraç a tots els amics lectors. ■

la por de l'any 2000 i el problema de les drogues

(1a. part)

per guillem torres

Aquesta part vol estar destinada a l'etiologia del perquè hom se droga, doncs com bé diu Gregorio Marañón al pròleg del seu manual de Diagnóstico Etiológico: "...lo que constituye la estación de término de la Clínica es la etiología...". Sols així el tractament pot esser sobre la causa i no simplement simptomàtic. En una paraula, que mor-ta l'aranya mort el verí.

La por al futur que el jovent d'avui duu dins ell és una por biològica -de conillet de rata- i no teològica com la que descriu Hagberg a La llegenda de l'any 1000 en el Butlletí de l'Ateneu Barceloní (1915), basat en el Regne Milenari de Strindberg, de com passà aquell llunyà vespre de Sant Silvestre de l'any 999 la gent que creia al peu de la lletra certs versicles del començament del capítol XX de l'Apocalipsí de Sant Joan. La humanitat que al començ del Neolític tenia un milió de Cromagnons més o menys evolucionats en "fortunatos agrícoles" que diria en Virgili, no va arribar fins l'any 1850 de la nostra era tenint-ne 1300 milions. Segons la UNESCO, malgrat els anti-conceptius, i aborts, de l'any 2000 al 2020 o sia solsament en vint anys passarà de tenir-ne 6100 milions a 8700 milions, és a dir, un augment de mil milions més del que va tardar en augmentar durant deu mil anys -un creixement per tant quasi mil vegades més ràpid!-, i així dins arribar a l'any 2070 (data que els que neixin ara podran veure) en que arribat als 12.000 milions ja no n'hi cabran més malgrat que es conrin tots els terrenys conrívols del món, que són 1145 milions d'hectàries, i que tot vagi bé i sense cap desastre.

Però abans d'una mort obligada per la fam, passarà que l'imparable augment del nivell de vida durà en conseqüència un augment d'escombraries de l'or-

dre d'un 3 per cent anyal -als Estats Units passà d'un kilo a dos per persona i dia entre 1945 i 1973- a més de l'ús freqüència de 62.000 substàncies químiques, que augmenten a raó de mil per any i que són la causa de la tan esqueinada pol·lució que fa des- aparèixer la vida del mar i l'at- mósfera irrespirable. D'altra part el plom i el zinc s'acabaran abans de fi de segle, al pe- troli a fi de segle, l'alumini i el ferro al començament del XXIé. i així tots els minerals. Sols el carbó no te fi per ara. Tot i això pensant en que el seny ens ajudi, perquè el nombre desmesurat i creixent d'armes atòmiques ens pot accelerar aque- ta visió apocalíptica del futur: bomba atòmica, bomba d'hidrògen, bomba de neutrons... i qui sap el que vendrà.

estruç fent de "pasota"

Aquesta por envers el futur ha duit a la nostra generació a aficar el cap dins l'arena com els estruços, tirant-se dins la droga i viure una falsa vida somniada. ("Manquant de spectacles, nous avons résolu en donner un à

nous-même sans sortir de notre chambre"), deia ja En Théophile Gautier a Le Hachich l'any 1843, i en Charles Baudelaire a Les Paradis artificiels diu: "Le bon sens nous dit que les choses de la terre n'existent que bien peu, et que la vraie réalité n'est que dans les rêves".

2) Però no sols la por envers el futur és la única causa de l'augment del drogatisme, també i té part -i no poca- l'educació dels pares que han perdut l'autoritat que tenien, tornant-se més blans que una col-i-flor.

3) La religiositat abans present des de l'aixecar-se fins l'anar-se a dormir o l'ateisme d'uns quants que també era d'una activitat semblant en virulència a "l'odium teològicum", ha donat pas a un agnosticisme "manfoutista".

4) El malestar que ha suposat l'adonar-se que l'assolir totes les comoditats (casa aïllada, xalet d'estiu, TV en color, oci, etc...) no donava la felicitat, així sortiren el "beatniks", els "hippies", els "angry young men" com els existencialistes francesos, tots ells es valgueren de la "contracultura" ensenyada a Universitats "undergrounds" com la de Berkely, Califòrnia, estimuladora del LSD, seguint idees de Marcuse, Reich i Kerouac. Ten- guem present "On the road", es

drogaren per a fugir de l'"establishment" o armaren gresca com en el maig francès del 68.

5) Aquesta llibertat sense con- trapès de la responsabilitat ha fet que s'en fotessin de l'auto- ritat, cosa que per altra part els Nietzscheans degenerats: Hitler, Stalin i altres de més poca talla havien desacreditat per complet.

continua a la pag. següent..

LA MOSTRA DE POESIA

El fet que milers i milers de valencians i, catalans i, aquí, els pobladors de les Illes, hagin seguit usant de 1715 ençà, de manera continuada i sense treva, la nostra llengua ha estat i seguirà essent la millor "resposta" al Decret de Nova Planta i a tots aquells que, a cops de lleis i d'actituds hostils, pretenen als mateixos fins que el malvolgut monarca.

Els qui més poden simbolitzar aquesta resistència contínua i la necessitat de projectar-la cap al futur són els nostres poetes i escriptors que no es limiten a recollir passivament l'herència de la llengua sinó que s'hi dediquen plenament per enriquir-la i perquè no deixi de ser en cap moment l'instrument adequat per a tota mena de comunicació lingüística.

Per això hem pensat que era oportú organitzar una mostra de poesia que aplegui poemes de tots els indrets de parla catalana de l'Estat Espanyol.

Les nostres limitacions, el desconeixement del domicili de molts de poetes, ens ha fet impossible arribar a tots, com hauríem volgut; per tant, només serà una mostra parcial però com a intent d'aproximació a la

segueix...

ve de la pàg. anterior...

6) L'augment constant de l'esforç intel·lectual. No sé on vaig llegir que avui un nin de 12 anys sap més coses que un misser del segle passat.

7) El temps lliure en augment. De la jornada de sol a sol s'ha passat a la setmana anglesa i de cada dia es fa menys feina a l'horabaixa i hi ha més oci.

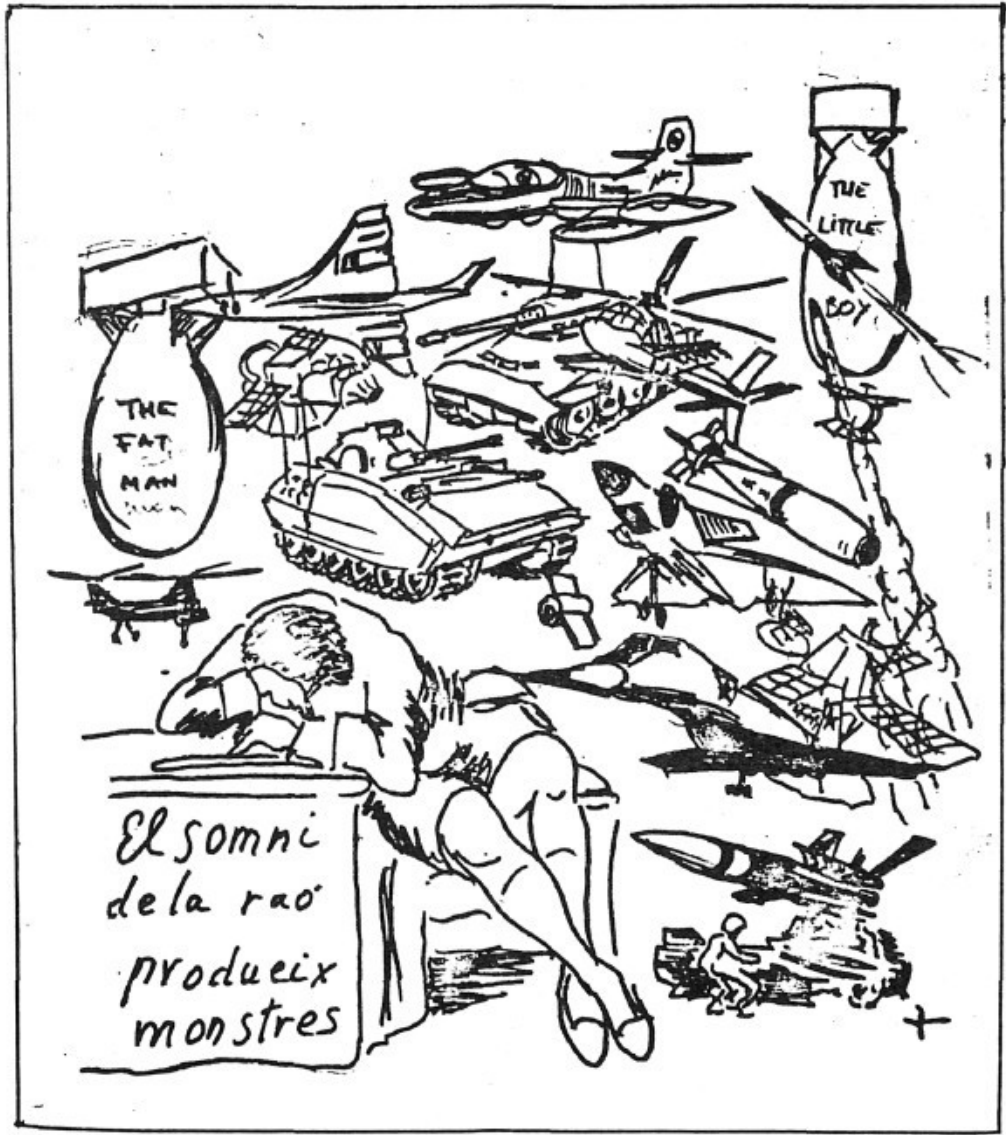
8) L'agrupament de la gent a les grans ciutats ha fet que la criminalitat augmentés i ha duit a l'individu a un paradoxal aïllament.

9) Els medis de transport han fet més possible i adquisició

de la droga i també la propaganda que l'ha posada de moda.

10) L'augment incessant de malats psíquics que duu l'agitada vida moderna els fa emprar com a pensador de la personalitat psicopàtica. Així els esquizotímics pensen millorar el contacte interpersonal, els cicloides atenuar la depressió, els epilèptics en tenen disposició i els oligofrèncics per immaduresa de la personalitat. ■

Segona part: "Síntomes de l'alcoholisme i demés drogues".

EL TOPONIM PORRERES, OFICIAL

En el diari de Mallorca del diumenge dia 15 de juny passat, aparegué una notícia que potser passàs desapercibuda per molta gent del nostre poble, però que a pocs porrerencs preocupats pel recobrament de la nostra cultura els hi passà per alt.

La notícia feia referència als tràmits legals arranats per l'Ajuntament nostre per tal de procedir al canvi oficial del toponim PORRERAS pel de PORRERES, tal com pertoca històricament i per raons lingüístiques. La notícia fou donada pel corresponsal de DM, F. Llinàs, la darrera setmana de juny. A tots els que lluitam en el sí de l'Agrupació Cultural i a altres indrets pel recobrament i normalització de la cultura i per l'ús de la nostra llengua, ens congratulà molt ja que significa en certa manera una victòria parcial dins el context general de la nostra lluita, i també que les nostres peticions a l'Ajuntament, tantes de vegades fetes -pràcticament des de l'inici per part de la nostra entitat de les activitats culturals- no cauen dins un sac sense cul. Avui ens alegrem de poder comentar aquest fet, quan en altres ocasions acusàrem a l'Ajun-

tament d'immobilista. Així i tot, el fet de que el nostre Consistori comenci a assumir la tasca de normalització cultural, encara que mínimament i a passes de tortuga però demostrant-ho en la pràctica en algunes contades ocasions: programes de festes en català, algún comunicat o nota, recolzament i col.laboració en actes de clar contingut nacionalista i popular, etc., no pot acabar aquí. Queda molt per a caminar: rotulació dels carrers en la nostrallengua i amb els noms populars, qüestió enfront a la que encara no s'ha pronunciat oficialment, sols mostrant bona voluntat -taula rodona convocada pel Partit Socialista de Mallorca (P.S.M.)-, i moltes més coses en aquest sentit, deixades que no ens cansarem de denunciar mentres hi siguin.

Una cosa que seria d'agrair seria que una vegada aprovat pel Consell de Mallorca el nom PORRERES, no quedàs tot en paper banyat. Caldrà rectificar els rètols, que n'hi ha, on apareix encara el nom PORRERAS, i a on faci falta. Es a dir, que l'ús del nom passi a ésser normal dins la vida oficial i quotidiana del nostre poble.

la mostra de poesia

nostra poesia actual pensam que serà suficient.

Quan falta més d'un mes per a la inauguració ja hem rebut respostes de Barcelona, València i Mallorca; entre elles hi ha les de Joan Brossa, Salvador Espriu, Joan Barceló, Joan Noves, Josep Piera, Damià

Huguet, Josep M. Palau i Camps, Pere Rosselló ...

Cal afegir que en el muntatge de l'exposició col.laboren alguns artistes plàstics dels que es al voltant de la revista "Neon de Suro".

" Salvador Espriu, l'obra del qual és una de les més importants del nostre país i una de les més conegudes dins i fora del domini lingüístic català, a un fragment de la seva contesta ens fa el prec que, per ser d'un valor especial per als porrerencs, no dubtam de reproduir aquí: "VULGUIN SALUDAR EN NOM MEU L'ESTIMADA POBLACIO DE PORRERES I TOTS ELS SEUS FILLS". "

Sebastià "Terrible", atleta popular.

"ME CONSIDER UN HOME UN POQUET SUPERIOR ALS NORMALS"

Diu que és un dels homes més populars de la vila i que això li dona força. No és sols un atleta, En Terrible té una llarga història de vivències, fa discursos en castellà, compta amb una marca de pujada a Monti-Sion a peu, un esperit físic en tot el seu comportament... un personatge curiós... als 55 anys.

Però tu què ets?, li deman, i contesta: "jo som com un atleta, que puc demostrar-ho i que estic preparat sempre. Me consider un home un poquet superior als normals i vull ajudar a tot el que sigui pel poble".

El motiu de l'entrevista és perquè ens parli de la seva festa del dia 14 d'agost, dedicada als nins on hi haurà corregudes de tota classe i obsequis per 650 nins i nines de Porreres. Entrena vuitanta al.lots per a les corregudes a peu, que estaran obertes a tots els porrerencs de menys de 13 anys que hi vulguin prendre part. Ha cercat col.laboració entre les cases comercials de la vila, aconseguint més de 30 trofeus i 60 medalles pels corredors. "Ho faig perquè l'esport és una cosa tan necessari com el menjar, enseny el que jo sé, vull donar un camí. Tothom creu, és com una "legión" ..."

-Quina ha estat la teva prova més grossa?

-La pujada a Monti-Sion -no dubte un moment-, vaig dir que tenint més de 50 anys pujaria en menys de 16 minuts i la marca va esser de 15'10".

-I si qualcú hi pujava en manco temps què diries?

-Al pujador que ho realitzi jo seré el primer en donar-li la mà.

-Tu ets una persona relacionada en tot l'esport, no és així?

per J. Barceló

-Sí, som directiu del Club Ciclista, soci protector del Col.legi estatal, soci de La U.D. Porreres infantil, col.laborador de la banda de música. De tots.

-I del Porreres de tercera, què en penses?

-No pens res. No acostum anar gaire a veure'ls. Som un enamorat de la "cantera", els diumenges dematins hi vaig sempre al camp.

-Això deu costar-te qualque cosa...

-Sí, però no la dic perquè la meua dona no sàpiga la quantitat.

"SOM UN ADMIRADOR DE FIDEL CASTRO"

-I de política què?, cercant-li un poc les puces.

-De política zero. M'agrada escoltar als polítics que no llegeixen paper, les coses ben fetes i l'esport. Deien que me volia presentar per a batlle, però no era veritat.

No vaig aconseguir treure-li res més. No dona noms, diu que és de tots, que està bé amb els que han comandat, amb els que comanden i amb els que comandaran.

-Però diuen que tens un quadre d'En Fidel Castro a ca teua.

-El tenc i amb molt de gust. I te diré perquè: som nadiu de Cuba i un admirador seu. En Fidel Castro és un gran personatge.

En Terrible va esser boxeador aficionat durant 3 anys, després marxà a Barcelona a treballar. Estava amb un senyor que era fabricant de màquines de cine.

-Als 24 anys no estava passat pel registre a Espanya, havia vingut de Cuba quan tenia 5 o 6 anys i me vaig presentar voluntari, anant a Africa.

Aquest és el seu secret per a trobar-se en excel.lent forma física:

-El cos sempre ha de poder respondre i cal no abusar mai.

Si és ver que fum, però no m'envii el fum, és com si jugàs, bec perquè per Africa vaig passar set i vaig prometre no passar-ne més, però no abús de les begudes alcohòliques. De les dones tampoc es pot abusar, fora cap esforç que no sigui normal, tant de fumar com de licors, com sexual. També l'anar a geure d'hora és important. Jo sempre a les 11 del vespre em vaig a dormir.

"M'AGRADEN ELS SERMONS DELS CAPELLANS"

Havia de sortir el tema dels seus discursos: "no sé si és perquè som cubà o perquè, però en mallorquí no me surten. M'agrada escoltar els que xerren per la TV, i els sermons dels capellans..."

Si, si ha qualque cosa bona l'escolt i hi vaig. Quan és necessari hi vaig".

-Per què mai corres, amb bicicleta per exemple?

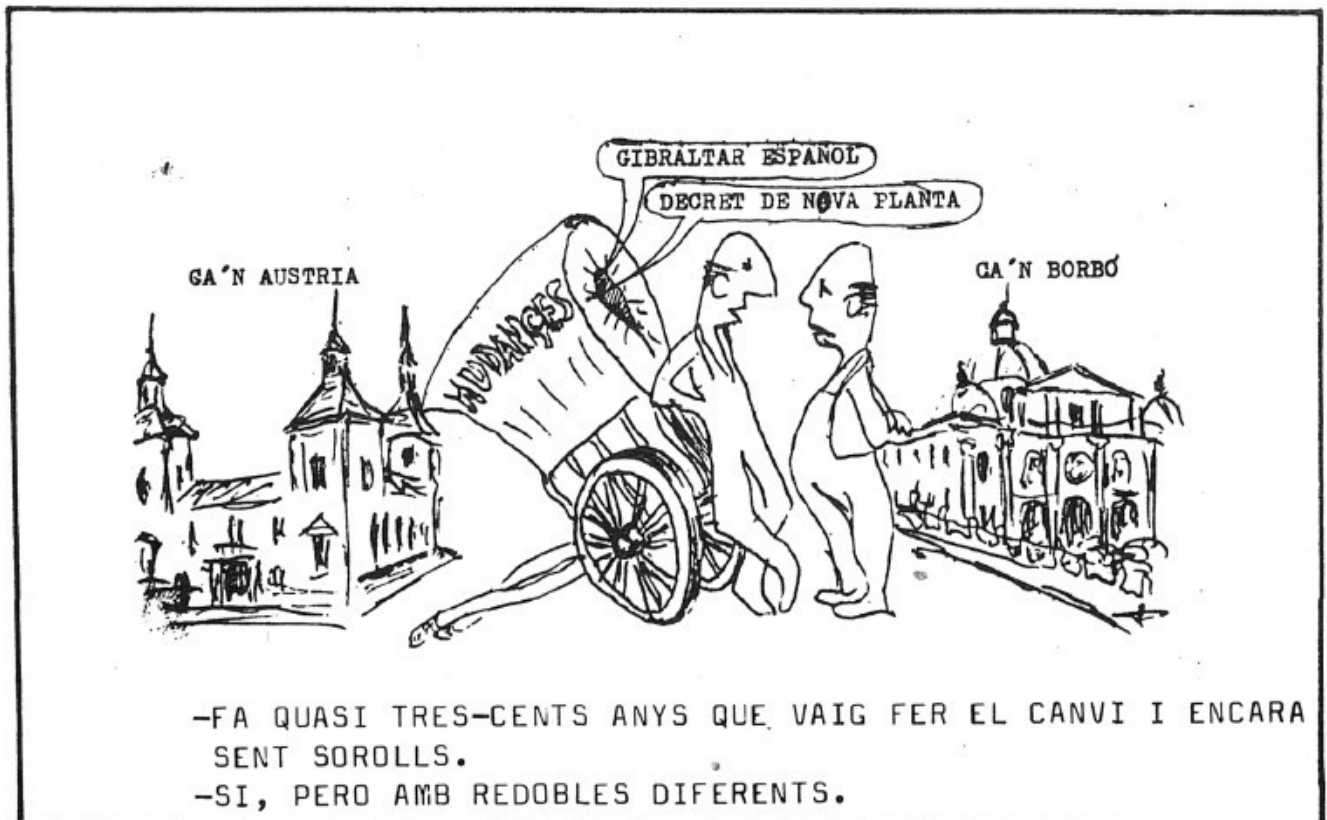
-No corr perquè no puc posar-me en forma. A la bicicleta no puc dedicar-mi massa temps fill meu, però si hi haguès qualcú que atacàs fort la marca de la pujada a Monti-Sion, potser me preparàs per pujar als 55 anys.

Ens bevem mig "uisqui", diu que va bé pel cor. Salut. ■

El gran progrés de finals del segle passat ens dugué el tren com una avançada de la civilització, a mitjans de l'actual sense cap mena de preocupació pel futur, en plena eufòria del motor d'explosió se deixà mitja illa desprovista de tren i el més desastros, se llevaren les vies que no feien mal a ningú. La crisi del petroli ens ha fet pensar el desençaminat que fou el prendre aquesta mesura, i això no és res comparat amb el que passaria si amb

una guerra que duràs bastant fossim privats de benzina i de gas natural, perquè el que és els "gasógenos" en els motors actuals no s'hi poden posar.

RUTES PEL TERME

DE PORRERES (1)

Des d'aquestes pàgines volem, adesiara, oferir alguns itineraris dins el marc geogràfic del nostre terme perquè ens ajudin a conèixer millor el contexte de la nostra realitat més immediata des del punt de vista paisatgístic, agrícola, històric, d'art popular, etc. En aquesta ocasió hem seleccionat la següent ruta:

Partirem de la vila pel camí de Felanitx fins arribar a la desviació que condueix a Son Mesquida i que en època medieval era conegut pel camí que anava de Porreres al Castell de Santueri. No haurem caminat massa quan ens sortirà a l'encontre el Pou Salat, pou públic situat a la vora del camí construït tal vegada en època musulmana. Una mica més endavant, a la dreta, veurem les cases de Son Servera i a l'esquerra, a la mateixa vorera del camí, podrem observar encara alguns vestigis d'una murada talaiòtica que devia envoltar un poblat.

Haurem de tornar enrera fins arribar de nou a la carretera general per on seguirem deixant a la nostra esquerra el pinar de l'Alqueria Blanca, fins arribar a la capamunta de Son Gornals desviant-nos a l'esquerra per un camí sense esfaltar el qual dóna pràcticament la volta al Puig de Son Nebot.

A través d'un dels camins de la complexa xerxa existent en aquesta zona, arribarem al Pou de Betlem, recentment restaurat i que constitueix un magnífic exemplar de pou d'utilitat pública de la ruralia porrenenca.

La zona de Betlem-Son Nebot és lloc de terra prima, d'allò que hom anomena "call vermell" on el paisatge agrari que es dibuixa és el de finques envoltades de paret, la presència de barraques de pedra i com a cultius més destacats l'ametller, el garrover, la figuera (avui en clara decadència) així com també alguna vinya i albercoquers tan corrents dins els camps porrerencs.

Seguirem donant la volta al Puig de Son Nebot (199 m. d'altitud) i, si l'excursió transcorre sense presses, s'hi pot pujar i així observam una bona panoràmica de la vila i voltants.

Agafarem una desviació que hi ha a mà dreta i passant per So N'Obra, Son Roig i altres possessions arribarem a les cases majestuoses i senyoriales de Sa Torre.

A través d'una sèrie de camins més secundaris es pot arribar a la carretera de Vilafranca amb la intenció de visitar la possessió de Es Pagos. Es tracta d'una altra possessió important de la que cal resaltar la capella, el celler, la clasta, i un talaiot existent no molt lluny del casal el qual disposa d'una entrada característica en forma de zig-zag.

Tornarem per la mateixa carretera de Vilafranca passant per Son Gall, Son Bajoca, Son Batlet, Son Mora,...

I encara abans d'arribar a la vila tendrem ocasió de contemplar algunes to

torres de molins, avui en desús, però que compliren una funció dins l'economia d'altre temps. Ens referim al molí d'Es Serral, molí d'En Nyico, molí d'En Marimon i, ja a l'entrada de la vila, el molí d'Es Pont que agafa el nom del pont que traspasa la síquia.

La Creu Nova, obra del segle XVIII ocupant el lloc d'una altra anterior, portant l'escut de Porreres, ens indica que tornam a ésser a la vila ja que aquestes creus de terme delimitaven l'abast del casc urbà. Sembla com si ens donàs la benvinguda per haver retornat al punt de partida.

MARIA BARCELO I CRESPI

notes

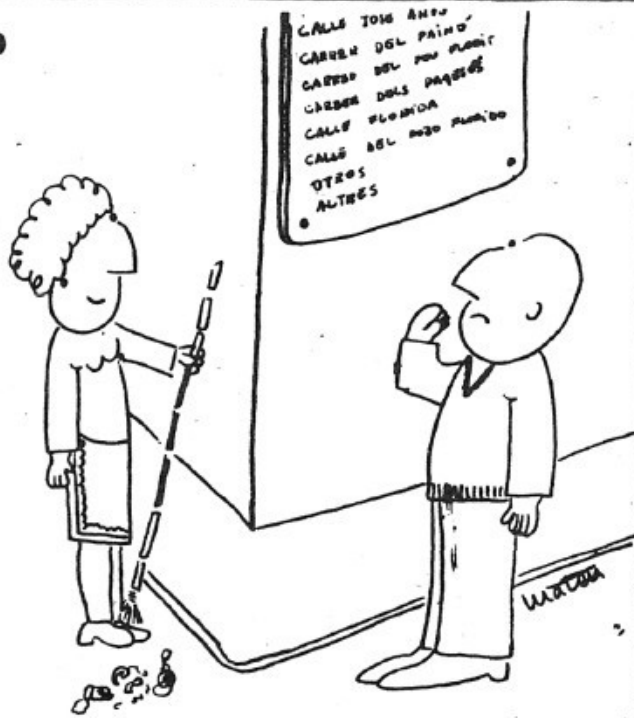
* **UN VEDAT POPULAR.** - La Societat de Caçadors de Porreres va emprendre fa temps els tràmits legals per a l'autorització del terme de Porreres com a vedat social, empresa de caràcter popular que suposa l'acotament de 4.000 Hectàries de terreny i regularitza la situació de l'intrusisme forà en matèria de caça, protegint-la a la nostra contrada com semblava ésser necessari.

RECORDAU QUE L'AGRUPACIÓ TE UNA BIBLIOTECA OBERTA ALS SEUS SOCIS. SEGUEIXEN ARRIBANT LLIBRES I REVISTES. CAL DONAR UNA MILLOR RESPOSTA A AQUESTA INICIATIVA. LLEGIGUEM UNA MICA MES. UTILITZEM LA BIBLIOTECA.

* Els col·legis porrerencs feren les seves festes de final de curs amb molt d'èxit de participació. Del col·legi "Verge de Montision" destaquem l'edició d'una memòria d'actuació.

El divendres dia 4 de juliol el grup AIRES DE MONTI-SION va actuar a la Plaça Major de Ciutat

XISPEs ...

L'AJUNTAMENT HA ARRIBAT A UN CONSENSE....

EIS JUGADORS DEL PORRERES SORTINT A JUGAR EL PRIMER PARTIT DE LA TEMPORADA

LLUM D'OLI

Membre de PREMSA FORANA

Butlletí Informatiu de l'Agrupació Cultural de Porreres
Nº 9 Juliol-Agost 1980

D.L. PM 76/1979 (Imprès en offset)

Edita: AGRUPACIÓ CULTURAL DE PORRERES. Queipo de Llano, 67.1er.

• Els articles publicats reflexen únicament l'opinió dels seus autors.

ESCACS

ROSA BAUÇA SOTS-CAMPIONA DE MALLORCA.-

Del 10 de maig al 14 de juny va tenir lloc al local social el II Campionat de Mallorca Femení, primer oficial que es juga a l'illa i que comptà amb la participació de quatre jugadores federades.

Va guanyar Francesca del Pozo de Felanitx, seguida al segon lloc per Rosa Bauça, la nostra representant, que aconseguí el sots-campionat i mostrà possibilitats de millors actuacions. El tercer lloc fou per a Margot Fuster de Manacor i la quarta plaça per Antònia Rigo de Felanitx que l'any passat va ésser la campiona, prova evident de la força d'aquest individual femení.

Classificació:

1. Del Pozo (Felanitx)	4,5 p.
2. Bauça (Porreres)	3,0 "
3. Fuster (Manacor)	2 "
4. Rigo (Felanitx)	2 "

taula rodona: faltaren els pares, com sempre no va venir ningú.

En quant a la taula rodona sobre l'ensenyament del català a l'escola no en podem parlar tan favorablement, encara que hi assistiren una bona part de mestres que acceptaren el compromís a favor de la llengua. Pocs pares d'alumnes -inclús de les associacions-, pocs estudiants de Magisteri, i pocs dels altres. El tema fou bastant interessant, defensant el català a l'escola Jaume Oliver, informant de la situació Joan Melià a BUP, i Mercè Barceló al nostre col·legi estatal, obrint una porta a l'esperança la directora del Verge de Mont-Sion, què es mostrà favorable per a una major i millor ensenyança de la nostra llengua a la seva escola.

Les absències, també oficials una llàstima. Passa el que sembla passar darrerament al nostre poble: la gent s'interessa a vegades per coses buides i deixa de

banda temes de molta transcendència i ocasions per a desfer malintesos, com poden ésser els referents a la llengua, ja sia a nivell de les falses polèmiques sobre el nom o a nivell de la conveniència pedagògica de que els nostres infants aprenguin la nostra llengua, el català que parlem a Mallorca, i en la nostra llengua. Es, repetim, una veritable llàstima. Llavors passa el que sol passar, que sentim a dir dois i més dois dins el cafè i dins les botigues, i tot per falta d'informació, informació que si durant 40 anys no es va donar, ara el manco hi ha gent que es preocupa de que hi sigui. No cal queixar-se més doncs si les coses "no van" la responsabilitat és de tots dins tots els camps. Per exemple: Quants porrerencs assisteixen als plens de l'Ajuntament? Iddò, així ens va.

graduat escolar: final de curs

* Amb el final del curs es va cloure la campanya de Graduat Escolar, sistema d'ensenyança ECCA-Ràdio Popular, que durant un bon grapat de mesos han duit els alumnes que tenien com a centre d'estudis l'Agrupació Cultural, que era a més punt comarcal de reunió. D'una trentena de matriculats va aconseguir aprovar un percentatge bastant elevat, fruit d'una bona temporada de preparació. A tots ells, enhorabona.

* II TORNEIG OBERT "VILA DE PORRERES" D'ESCACS

Dies 1, 8, 22, 29 d'agost i 5, 12, 19 i 26 de setembre.
SISTEMA SUISS A 8 RONDES. Local de joc: MONTI-SION
Patrocinen: LA CAIXA, AJUNTAMENT DE PORRERES, TERRASOS CA'N GIL, VIBRATS MESQUIDA, MELIA MAQUINARIA AGRICOLA i CAIXA D'ESTALVIS "SA NOSTRA".

Organitza: Agrupació Cultural (Secció Escacs)

(ULTIMA HORA: Classificació torneig social d'escacs:
1er. JAUME CERDA; 2on. JAUME GIL; 3er. GABRIEL GORNAIS)

EXPOSICIO DE LLIBRES INFANTILS EN CATALA I DIBUIXOS

Com anunciàrem a l'anterior número de LLUM D'OLI, es va muntar al nostre estatge social l'exposició de llibres infantils en català que ens va cedir l'Obra Cultural Balear i que tengué una acceutable acollida per part de pares, ensenyants i escolars, que fullejaren i s'interessaren per les edicions exposades en número d'un milenar.

També i de manera prou festiva va exposarem dibuixos fets per nins i nines de les escoles Col·legi Verge de Mont-Sion i Col·legi Nacional Mixte.

**SANT
ROC****FESTES****PROGRAMA****local social**

- .DIVENDRES. Dia 8 a les 22.- Conferència: "EL DECRET DE NOVA PLANTA. CAUSES I CONSEQUENCIES" a càrrec del Departament d'Història de la Facultat de Filosofia i Lletres.
- .DILLUNS. Dia 11 a les 21.30.- Inauguració de l'exposició de publicacions de PREMSA FORANA amb presentació per l'Associació.
- .DIMARTS. Dia 12 a les 22.- Conferència: "CULTURA POPULAR" per Biel Majoral, amb una demostració d'instruments musicals.
- .DIMECRES. Dia 13 a les 22.- Conferència: "NACIONALITATS OPRIMIDES A EUROPA" a càrrec de Miquel Adrover, del CIEMEN.
- .DIJOUS. Dia 14 a les 21.- Inauguració de la MOSTRA DE POESIA amb presentació de Joan Mas.

diumenge, dia 17**parc municipal**

- A les 19.30.- Cercaviles amb els DIMONIS I CAPARROTS DE TOTS ELS POBLES DE MALLORCA i amb els xanclistes, caps grossos, dragons i serps del barri de SA CALATRAVA.
- A les 21.- ACTE DE RESPOSTA AL DECRET DE NOVA PLANTA amb parlament i llegida d'Antoni Serra, crema del Decret, festa i bulla amb tots els caparrots, actuacions de grups de Sa Calatrava. ACTUACIONS, RECITAL, etc. (programes apart)

TEATRE

.DIJOUS. Dia 14.- A LES 22 HORES. TEATRE: REPRESENTACIO PEL GRUP DE TEATRE DE L'AGRUPACIO DE LES RONDAIES "ES FESTETJADOR", "VAL MES MATINETJAR QUE A MISSA ANAR", "ELS REGIDORS DE PORRERES" i "MADO FENOIASSA I ELS SEUS" amb adaptació de Climent Picornell.

FESTES**SANT ROC**